

Region Hovedstaden

**Status for Region Hovedstadens større
hospitalsbyggerier**

REGION

Juni 2017

Region Hovedstaden

Status for Region Hovedstadens større hospitalsbyggerier

Baggrund

Region Hovedstaden bygger i disse år om og til på en lang række hospitaler, og denne statusrapport indeholder en samlet rapportering for Region Hovedstadens større hospitalsbyggeprojekter.

En del af byggerierne er såkaldte kvalitetsfondsbyggerier, som delvist finansieres af den statslige kvalitetsfond, der blev oprettet i 2008. I Region Hovedstaden omfatter kvalitetsfondsbyggerierne Det Nye Rigshospital, Nyt Hospital Herlev, Ny Retspsykiatri Sct. Hans, Nyt Hospital Hvidovre, Nyt Hospital Nordsjælland og Nyt Hospital Bispebjerg. Region Hovedstaden har modtaget endeligt tilsagn til alle disse byggerier, og det samlede tilsagn udgør 12,9 mia. kr., hvoraf regionens egenfinansiering udgør ca. 40 pct., svarende til 5,17 mia. kr. Alle beløb i rapporten er opgjort i 2009-p/1, hvor intet andet er nævnt.

Foruden kvalitetsfondsbyggerierne indeholder rapporten en status på følgende byggerier, som ikke finansieres af kvalitetsfondsmidler: Byggeriet af et nyt neurorehabiliteringshus på Glostrup Hospital, nybyggeriet til psykiatrien på Bispebjerg-matriklen samt de to regionale sterilcentraler på hhv. Rigshospitalet og Herlev Hospital. Rapporten indeholder ligeledes en status på byggeriet af Steno Diabetes Center Copenhagen ved Herlev Hospital og byggeriet af det nye hospital for børn, unge og fødende ved Rigshospitalet.

Endvidere indeholder rapporten en status for arbejdet i de politiske følgegrupper, der er nedsat til hvert byggeprojekt. Endelig gives en status på arbejdet med sociale klausuler i relation til byggeprojekterne, herunder praktikpladser.

Det Nye Rigshospital

Kort om projektet

Kvalitetsfondsbyggeriet på Rigshospitalet omfatter opførelse af et byggeri på hjørnet af matriklen mod Blegdamsvej og Frederik V's Vej på ca. 54.700 m² - den såkaldte Nordfløj. I bygningen placeres HovedOrtoCentret og Neurocentrets 203 senge, 33 operationsstuer og støttfunktioner samt ambulatoriefunktioner for HovedOrtoCentret. Derudover er der opført et byggeri ved siden af Rockefellerkomplekset på ca. 8.000 m² ud mod Amorparken. Denne bygning indeholder patienthotel med 74 senge samt Rigshospitalets administration. Endelig er der opført et parkeringshus med 650 P-pladser beliggende på hjørnet af matriklen ved Frederik V's Vej og Edel Sauntes Allé. Parkeringshuset er fremtidssikret, så der er mulighed for senere at gennemføre en udvidelse til i alt 1.000 P-pladser.

Hovedprojekteringen af Nordfløjen blev afsluttet primo 2014, hvorefter Nordfløjen blev udbudt i syv storentrepriser. Der er gennemført udbud og licitation for seks af de syv entrepriser, idet landskab og terræn planlægges udbudt umiddelbart før udførelse af disse arbejder.

Projektet har et budget på 1,85 mia. kr. Herudover er der et selvstændigt budget på i alt 513 mio. kr. (2014-p/1) til Regional Sterilcentral Rigshospitalet.

Projektet er kommet under skærpet tilsyn af Sundheds- og Ældreministeriet fra den 1. oktober 2016, da ministeriet på baggrund af tidligere fremsendte kvartalsrapporter vurderer, at der er større potentiel risiko for, at projektet ikke kan realiseres inden for den bevilgede ramme. Administrationen er enig i denne vurdering.

Det nye parkeringshus blev ibrugtaget den 15. juli 2015, og patienthotel og administrationsbygning blev indviet den 21. august 2015. For Nordfløjen var der byggestart primo 2015 med forventet aflevering fra entreprenøren i august 2018 og forventet ibrugtagning for patienter medio april 2019.

Bygherrerådgiver: Niras A/S.

Totalrådgiver: aarhus arkitekterne A/S med underrådgivere 3XN, Nickl & Partner, Grontmij og Arkitekt Kristine Jensens Tegnesteue.

Status og nyere politiske beslutninger

Projektet er fortsat præget af væsentlige uenigheder mellem projektledelsen og råhusentreprenøren om tidsrelaterede krav og ekstraarbejder, der ikke er godkendt af projektledelsen. Projektet er på nuværende tidspunkt forsinket med seks måneder. Den politiske følgegruppe blev skriftligt orienteret om sagen den 13. september 2016, og samme dag blev forretningsudvalget orienteret om den verserende tvist på forretningsudvalgets møde.

Entreprenøren indgav den 5. oktober 2016 et klageskrift til Voldgiftsnævnet, hvilket kan blive indledningen til en egentlig voldgiftsag. Voldgiftsnævnet

fastsatte frist for duplik den 20. december 2016. Efter projektorganisationen indgav duplik, bad NCC om udsættelse af deres replik til 30 marts 2017, hvilket blev indrømmet af Voldgiftsnævnet. Replikken er modtaget og projektorganisationen forbereder nu deres duplik.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 17. maj 2016 en fornyelse af den eksisterende bevilling til anskaffelse af it- og medico-apparatur.
- Regionsrådet godkendte på regionsrådsmøde den 17. december 2013 projektforslaget for Nordfløjen med et tilpasset areal på 54.700 m².
- Regionsrådet godkendte den 18. juni 2013 projektforslaget for patienthotel/administrationsbygning og for parkeringshuset.
- Regionsrådet godkendte den 26. april 2011 konkurrencebetingelserne i en projektkonkurrence med efterfølgende udbud med forhandling.
- Regionsrådet godkendte den 26. april 2011 et revideret byggeprogram og ansøgning til ekspertpanelet.
- Regionsrådet godkendte den 1. februar 2011 byggeprogram og ansøgning til ekspertpanelet. Ansøgningen blev ikke godkendt af ekspertpanelet, idet ekspertpanelets forudsætninger ikke var opfyldt i tilstrækkelig grad.
- Regionsrådet godkendte den 23. marts 2010 et idéoplæg for udbygningsplanen for Rigshospitalet.

Regional Sterilcentral Rigshospitalet

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Rigshospitalet skal betjene Rigshospitalet (Blegdamsvej og Glostrup) samt Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Sterilcentralen dimensioneres med en kapacitet på ca. halvdelen af regionens behov. Sterilcentralen etableres med godsterminal og placeres ved det nye parkeringshus. Byggeriet styres af projektorganisationen for Det Nye Rigshospital og samarbejder med Regional Sterilcentral Herlev.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 359 mio. kr. (2014-p/1), som finansieres af Region Hovedstaden. Rammen er i forbindelse med budgetforliget for 2014 forhøjet med 154 mio. kr. (2014-p/1), så der kan bygges en fuldautomatisk sterilcentral. Den øgede automatisering vil bidrage til et bedre arbejdsmiljø og indebære større effektiviseringsmuligheder. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne finansieres via leasing, og at anlægsrammen reduceres tilsvarende.

Licitationsresultatet på bygningsdelen af Regional Sterilcentral Rigshospitalet var inden for det afsatte budget, og der blev indgået endelige kontrakter

med entreprenørerne i slutningen af november 2015. Byggeriet er igangsat december 2015. I henhold til den nuværende tidsplan, skal projektet være klar til aflevering fra entreprenøren i oktober/november 2017 og klar til ibrugtagning i juni 2018. Den mellemliggende tid anvendes til indbygning, indkøring og validering af udstyr.

Totalrådgiver: Alectia med underrådgivere C.F. Møller og Teknologisk Institut.

Status og nyere politiske beslutninger

Sammen med Regional Sterilcentral Herlev er designet for transportvognene afsluttet og der pågår løbende koordinering i forhold til udstyr og automation, herunder planlægning af udførelsesfasen. I takt med byggeriets fremdrift og på baggrund af kompleksiteten i projektet, er reserverne i stigende omfang kommet under pres.

Projektet har en forventet forsinkelse på ca. 5 måneder, hvilket skyldes en ændret byggerytme for råhuset, samt en skønssag om en mulig underminering af en tekniktunnel. For så vidt angår sidstnævnte, er der anlagt en syn- og skønssag mod råhus-entreprenøren via Voldgiftsnævnet.

Sterilcentralen forventes dog stadig at være klar rettidigt til at kunne betjene de nye bygninger. Hovedtidsplanen for projektet af 9. december 2016 med tilhørende arbejdstidsplan følges.

Samarbejdet om fællesanskaffelserne med Regional Sterilcentral Herlev forløber planmæssigt.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 17. maj 2016 en fornyelse af den eksisterende bevilling til bygherreomkostninger samt en ny investeringsbevilling til indkøb af bygherreanskaffelser.
- Regionsrådet godkendte den 14. april 2015, at der anskaffes teknisk apparatur og udstyr samt IT-systemer til installation i sterilcentralen ved Rigshospitalet til en samlet værdi af 163,8 mio. kr. ved leasingfinansiering.
- Regionsrådet godkendte den 16. december 2014 projektforslaget for sterilcentralen på Rigshospitalet og godkendte i samme omgang investeringsbevillingen til selve opførelsen af sterilcentralen.
- Forretningsudvalget blev den 29. januar 2013 orienteret om vinderen af totalrådgiverudbuddet.
- Regionsrådet godkendte den 18. september 2012 placeringen af Regional Sterilcentral 1 på Rigshospitalet samt tildelingskriterierne for udbuddet af totalrådgivning.

Hospital for Børn, Unge og Fødende

Kort om projektet

Region Hovedstaden, Rigshospitalet og Ole Kirk's Fond er den 15. juni 2016 gået sammen i et partnerskab om et hospitalsbyggeri til børn, unge, fødende og deres familier. Projektet omfatter 58.000 m² nybyggeri på Rigshospitalets matrikel. I denne bygning samles al diagnostik og behandling af børn, unge og fødende, som i dag foregår spredt i forskellige bygninger på Rigshospitalets matrikel. Bygningen skal rumme 179 senge til børn og unge, 43 senge til voksne, 15 operationsstuer og 14 fødestuer. Hertil kommer en række opvågningspladser, daghospitalspladser til børn og unge, ambulatorierum til hhv. børn, unge og fødende, samt en almen og nuklear diagnostisk enhed.

Byggeriet skal understøtte, at Rigshospitalet bliver et internationalt kraftcenter inden for behandling til børn, unge, fødende og deres familier. Alle forløb og funktioner skal tilrettelægges, så børn og forældre flyttes mindst muligt. Derudover skaber det nye hospitalsbyggeri rammerne for, at familier får mulighed for at være sammen som familie og have en så almindelig og tryk hverdag som muligt.

Byggeriet har et samlet budget på 2,6 mia. kr., hvoraf Ole Kirk's Fond doneerer 0,6 milliarder kr., og regionsrådet har bevilliget 1,4 mia. kr. Projektet arbejder videre med at finde de sidste 0,6 mia. kr. via fonde. Selve byggeriet igangsættes primo 2020, og bygningen forventes afleveret fra entreprenøren medio 2023 og klar til ibrugtagning primo 2024.

Status og nyere politiske beslutninger

Der er i juni 2016 igangsat en tofaset projektkonkurrence. Regionsrådet godkendte ved regionsrådsmøde den 7. marts 2017 tre vindere af arkitektkonkurrencens fase 1. Projektet er således aktuelt i konkurrencens fase 2, hvor bedømmelse og forhandling med de tre vindere foregår i april-juli 2017. Den endelige vinder af projektkonkurrencen planlægges offentliggjort den 23. august 2017.

Opførelsen af Nyt Hospital for Børn, Unge og Fødende på Rigshospitalet kræver nedrivning af Rockefellerkomplekset, hvor en række behandlings- og forskningsfunktioner pt. er placeret. Disse funktioner skal således genhuses. Der blev ved regionsrådsmøde den 18. april 2017, godkendt en investeringsbevilling på i alt 180 mio. kr. under Center for Ejendomme, til opførelse af en tilbygning til Nordfløjen, indretning af lejede lokaler samt apparatur og inventar. Tilbygningen til Nordfløjen skal således huse hovedparten af funktionerne i det nuværende Rockefellerkompleks, mens resterende funktioner søges placeret i eksisterende lokaler i Blegdamsvej-området og i Glostrup.

Nyt Hospital Herlev

Kort om projektet

Kvalitetsfondsbyggeriet på Herlev Hospital omfatter opførelsen af en Kvinde-barn-bygning¹ og en akutmodtagelse. Byggeriet udgør ca. 56.600 m² og placeres syd for de eksisterende hospitalsbygninger. Kvinde-barn-bygningen skal tilbyde rolige, moderne og familieorienterede rammer og får en sengekapa- citet på 388 senge. Desuden udvides servicebygningen med 6.200 m², kapellet med 110 m² og det centrale teknik- og forsyningsanlæg opgraderes. Derudover er et spildevandsanlæg på 530 m² ibrugtaget. Endvidere etableres omkring 900 nye P-pladser i en kombination af P-pladser i parkeringshus og i terræn. Projektet omfatter ligeledes medicoteknik, it og inventar, herunder AGV-teknologi (automated guided vehicles), samt tværgående emner såsom byggeledelse og bygherrens administration, ledelse og bygherrerådgivning. Endelig indbefatter projektet køb og istandsættelse af en eksisterende byg- ning, Arkaden (den tidligere sygeplejeskole), til administration, forskning mv.

Projektet har et samlet budget på 2,250 mia. kr. Dertil kommer en udvidelse i investeringsbudgettet på 40 mio. kr., svarende til projektets andel af energilå- nepuljen.

Nyt Hospital Herlev har endvidere modtaget en donation på i alt 10 mio. kr. til etablering af en selvstændig bygning til Center for Fordybelse og Tro.

Akutmodtagelsen og Kvinde-barn-bygningen afleveres fra entreprenørerne ultimo 2018 og forventes klar til at modtage patienter i andet halvår 2019. P- huset forventes ibrugtaget januar 2018. Udbygning af Servicebygningen er afsluttet og indflytning pågår. Ombygning af den fraflyttede del af Service- bygningen forventes klar til brug i løbet af 4. kvartal 2017.

Udbud af it, medicoteknik og løst inventar sker først senere i byggeperioden, så man sikrer, at den nyeste teknologi anvendes.

Bygherrerådgiver: Niras A/S og aarhus arkitekterne A/S.

Totalrådgiver for Kvinde-barn-bygningen mv.: Et konsortium med Henning Larsen Architects A/S, Friis og Moltke A/S, Orbicon A/S, NNE Pharmaplan A/S og Norconsult A/S med underrådgivere Brunsgaard & Lauersen Arkitek- ter ApS og SLA A/S.

Totalrådgiver for servicebygning og kapel: Alectia A/S og C.F. Møller.

Status og nyere politiske beslutninger

Råhuset for Akutmodtagelsen og Kvinde-barn-bygningen er færdigt og faca- deentreprisen pågår. Desuden er installationsentrepriserne påbegyndt. I for- hold til den oprindelige tidsplan fra 2012, er der samlet set en forsinkelse på ca. 6 måneder, hvilket primært skyldes en ekstra granskning af hovedprojek-

¹ Projektet arbejder på at finde et andet navn til bygningen.

tet. Byggeriet forløber efter planen. Forsinkelsen forventes ikke at have større konsekvenser i forbindelse med hospitalsplanlægningen, da hovedparten af de funktioner, der skal samles på Herlev Hospital, er flyttet dertil på nuværende tidspunkt.

Servicebygningens tilbygning med varemottagelsen, hvor bl.a. Klinisk Mikrobiologisk Afdeling skal samles, blev afleveret den 31. august 2016. Varemottagelsen er officielt indviet den 31. marts 2017, og 11 lyserøde AGV'er leverer nu varer til 3 forskellige opsamlingspunkter i centralkomplekset. AGV'erne er indkøbt til at servicere Akutmottagelsen, Kvinde-barnbygningen og Steno Diabetes Center Copenhagen med varer, men man benytter tiden indtil disse står færdige til at indkøre AGV'erne, således arbejds-gange og systemer er kendte inden ibrugtagning af nybyggeriet.

Indflytningen af Klinisk Mikrobiologisk Afdeling i den nye tilbygning har taget længere tid end først antaget, da man under flytningen skal opretholde fuld produktion i afdelingen. Klinisk Mikrobiologisk Afdelingen startede indflytning den 2. maj 2017, og forventes at tage 3 uger.

Grundet ændringer i brugernes behov, er der efter en dybdegående brugerproces ang. ombygningen af arealerne i servicebygningen, modtaget nyt skitseprojekt. Arbejdet vil blive udført i etaper. Selve ombygningen af servicebygningen er forsinket med ca. 12 måneder, hvilket skyldes længere indflytningstid for at sikre hospitalets drift samt ændrede brugerbehov. Forsinkelsen af ombygningen har ikke konsekvenser for hospitalets daglige drift.

P-huset har været sendt i udbud efteråret 2016. Vinderen af totalentreprisen blev NCC Danmark, og der vil blive opført 524 p-pladser i en konstruktion syd for akutmottagelsen. Byggeriet forventes at stå færdig januar 2018.

Der blev ved regionsrådsmøde den 31. januar 2017, godkendt en forhøjelse på 2 mio. kr. til den eksisterende bevilling på 8 mio. kr. til etablering af Center for Fordybelse og Tro. Det samlede budget udgør dermed 10 mio. kr.. Projektet er blevet genudbudt den 28. april 2017.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 4. februar 2014 projektforslaget for akutmottagelse og Kvinde-barn-bygning samt projektforslag for servicebygningen og kapellet for Nyt Hospital Herlev.
- For at give Nyt Hospital Herlev fleksibilitet i økonomisk styring og dermed sikkerhed i styringen og udførelsen af byggeriet, har regionsrådet på mødet den 4. februar 2014 givet en samlet bevilling på 2.027,2 mio. kr. til gennemførelse og færdiggørelse af det samlede projekt.
- Regionsrådet godkendte den 4. februar 2014 en investeringsbevilling på 8 mio. kr., som Herlev Hospital modtager som donation fra A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene formål til etablering af Center for Fordybelse og Tro. Projektet er planlagt som en min-

dre, selvstændig bygning på ca. 300 m², fordelt på tre rum, som opføres i forbindelse med kvalitetsfondsprojektet.

- Regionsrådet godkendte den 15. november 2011 byggeprogram og styringsmanual samt ansøgning til regeringens ekspertpanel.

Regional Sterilcentral Herlev

Kort om projektet

Regional Sterilcentral Herlev skal betjene Herlev og Gentofte Hospital, Amager og Hvidovre Hospital, samt Nordsjællands Hospital. Sterilcentralen dimensioneres med en kapacitet, der kan varetage godt halvdelen af regionens behov. Den etableres med godsterminal og placeres i forbindelse med servicebygningen på den nordvestlige del af hospitalets matrikel. Byggeriet styres af projektorganisationen for Nyt Hospital Herlev og der er et tæt samarbejde med Regional Sterilcentral Rigshospitalet. Regional Sterilcentral Herlev forventes afleveret fra entreprenørerne ultimo 2017 og ibrugtaget ultimo 2018, med fuld drift medio 2019. Den mellemliggende periode anvendes til indbygning, indkøring og validering af udstyr.

Projektet har oprindeligt haft et budget på 353 mio. kr. (2013-p/1), som finansieres af Region Hovedstaden. Rammen er forhøjet med 110 mio.kr. (2014 p/1) i forbindelse med budgetforliget for 2014 således, at der kan bygges en fuldautomatisk sterilcentral. Hertil kommer et bidrag fra kvalitetsfondsprojektet på ca. 25 mio. kr. til etablering af forsynings- og transportinfrastruktur. Det blev endvidere i budget 2015 besluttet, at teknisk apparatur og udstyr til sterilcentralerne finansieres via leasing, og at anlægsrammen reduceres tilsvarende, hvorfor anlægsrammen blev reduceret med 188,4 mio. kr.

Status og nyere politiske beslutninger

Udførelse af råhusentreprisen blev opstartet primo november 2015 og forløber planmæssigt. Projektets reserve til uforudsete udgifter er under pres, grundet et myndighedskrav om etablering af særskilt sprinklerbassin (brandforanstaltninger) i tilknytning til byggeriet. Samtidig er der ekstraarbejder i forbindelse med råhusarbejdet, da byggefeltet er belastet af blandt andet en skjult kloak.

Samarbejdet om fællesanskaffelserne med Regional Sterilcentral Rigshospitalet forløber planmæssigt.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 14. april 2015, at der anskaffes teknisk apparatur og udstyr, samt IT-systemer til installering i sterilcentralen ved Herlev til en samlet værdi af 188,4 mio. kr. ved leasingfinansiering.
- Regionsrådet godkendte den 10. marts 2015 projektforslaget for Regional Sterilcentral Herlev. Samtidig blev der godkendt en udførelsesbevilling på 152,3 mio. kr. til anlægsarbejder.

- Forretningsudvalget blev på mødet den 28. januar 2014 orienteret om valg af totalrådgiver for regional sterilcentral Herlev. Vinderen blev Alectia A/S med C.F. Møller som underrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 23. oktober 2012 placering af Regional Sterilcentral 2 på Herlev Hospital.

Steno Diabetes Center Copenhagen

Kort om projektet

Region Hovedstaden og Novo Nordisk Fonden besluttede i efteråret 2015, at samarbejde om et markant løft af diabetesindsatsen – et nyt Steno Diabetes Center, der etableres ved Herlev Hospital. Centeret, der er en specialklinik, skal fungere som et behandlings-, sundhedsfremme-, forsknings- og videnscenter for patienter og pårørende samt for kommuner og almen praksis. Centeret skal desuden være omdrejningspunkt for et nationalt og internationalt forskningssamarbejde.

Patientbehandlingen på Steno Diabetes Center Copenhagen vil altovervejende være ambulant, og kapaciteten vil i 2021 omfatte ca. 12.000 patienter årligt, svarende til 60.000 besøg. Overnattende patienter vil kun finde sted i forbindelse med forsøg. Det forventes, at centeret skal have ca. 360 ansatte. Centerets behandling og forskning vil omfatte både børn og voksne, og alle læger i såvel Region Hovedstaden som Region Sjælland skal kunne henvise patienter til centeret. Foruden behandlings- og forskningsfaciliteter skal centeret bl.a. rumme motions- og undervisningsfaciliteter samt et ”Food-Lab”, der anvendes til bl.a. kostvejledning og undervisning i fx kulhydrattælling.

Steno Diabetes Center Copenhagen bygges på det område, hvor Arkaden er i dag. Arkaden nedrives, og dens funktioner (hospitalets administration og stabsfunktioner) flyttes til andre lokaler. Den nye bygning bliver på maksimalt 18.000 m². brutto. Hertil kommer tilhørende parkeringskælder.

Byggeriet udføres i perioden 2018-2020, med aflevering fra entreprenøren ultimo 2020 og ibrugtagning for patienter og personale primo 2021. Udgiften til byggeriet udgør ca. 700 mio. kr., som finansieres af Novo Nordisk Fonden.

Bygherrerådgiver: Niras A/S

Totalrådgiver: COWI A/S med følgende underrådgivere: Vilhelm Lauritzen Arkitekter med følgende underrådgivere: Mikkelsen Arkitekter A/S og Sted ApS.

Status og seneste politiske beslutninger

Efter at regionsrådet den 13. december 2016 godkendte kontraktindgåelsen med totalrådgiver, er udarbejdelsen af byggeprogrammet igangsat. Projektorganisationen kommenterer nu byggeprogrammet, som grundet tidsplanen vil blive forelagt for regionsrådet sammen med dispositionsforslaget efter sommerferien 2017.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 13. december 2016, at der indgås kontrakt med den vindende totalrådgiver. Desuden godkendte regionsrådet en investeringsbevilling til totalrådgiverydelser, bygherrerådgivning samt øvrige omkostninger frem til og med kontraheringen.
- Regionsrådet godkendte den 29. juli 2016 investeringsbevillingen til forundersøgelser og projektkonkurrence.
- Regionsrådet og Novo Nordisk Fondens bestyrelse tiltrådte den 17. maj 2016 en drejebog samt en række bevillingsaftaler for etableringen og finansieringen af Steno Diabetes Center Copenhagen.
- Regionsrådet har i forbindelse med regionsrådsmødet den 17. maj 2016 fået en mundtlig orientering om indholdet af konkurrenceprogrammet. Regionsrådet godkendte samtidig, at koncerndirektionen af hensyn til tidsplanen for byggeriet bemyndiges til at godkende konkurrenceprogrammet for byggeriet.

Ny Retspsykiatri Sct. Hans

Kort om projektet

Kvalitetsfondsbyggeriet Ny Retspsykiatri Sct. Hans omfatter et nybyggeri på ca. 21.000 m² med 126 retspsykiatriske sengepladser fordelt på fire sengeenheder med alle dertil hørende støttefunktioner, tekniske faciliteter, personalefaciliteter, kontorer, ankomstarealer, besøgsfaciliteter og indendørs og udendørs aktivitetsområder. Nybyggeriet indrettes med enestuer og opføres på østdelen af matriklen på Psykiatrisk Center Sct. Hans i Roskilde.

Projektet har et samlet budget på 550 mio. kr. Denne ramme er udvidet med ca. 14 mio. kr. svarende til det forventede låneoptag fra energilånepuljen til at opfylde bygningsklasse 2020.

Byggeriet igangsættes primo 2018 og forventes afleveret fra entreprenøren primo 2021 og klar til ibrugtagning af patienter medio 2021.

Bygherrerådgiver: Niras A/S.

Totalrådgiver: KHR arkitekter A/S med Rubow Arkitekter A/S, Oluf Jørgensen A/S Rådgivende Ingeniører, Spangenberg & Madsen Rådgivende Ingeniører A/S og Opland Aps Landskabsarkitekter mdl. som underrådgivere.

Status og nyere politiske beslutninger

Projektorganisationen modtog hovedprojektet og myndighedsbehandling i februar 2017, og gransker materialet frem til maj 2017. Udbud og licitation gennemføres medio 2017.

I forhold til den oprindelige tidsplan, vil projektet samlet have en forsinkelse på ca. 3½ år. Forsinkelsen skyldes først og fremmest de langstrakte forhandlinger med Roskilde Kommune om lokalplansindhold, der har medført en forsinkelse på 2½ år. Den resterende forsinkelse på et år relaterer sig til afrundingen af dispositionsforslag, granskning af hovedprojekt og indarbejdelse af krav, som kommunen har stillet til projektet.

Lokalplanen for Sct. Hans området blev vedtaget i Roskilde Kommune i september 2016, og der er efterfølgende opnået byggetilladelse i november 2016. Der er i alt fire bygninger på byggefeltet, som skal nedrives, før nybyggeriet kan påbegyndes. To bygninger er allerede revet ned i 1. halvår 2016. Nedrivning af de sidste to bygninger pågår i 2. og 3. kvartal 2017.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 11. oktober 2016 projektforslaget for Ny Retspsykiatri Sct. Hans.
- Regionsrådet godkendte den 2. februar 2016 dispositionsforslaget.
- Regionsrådet godkendte den 18. juni 2013 indgåelse af kontrakt med den vindende totalrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 21. august 2012 konkurrenceprogrammet for projektkonkurrencen, og der er efterfølgende blevet igangsat en projektkonkurrence i to faser.
- Regionsrådet godkendte den 10. april 2012 byggeprogrammet, den foreslåede udbudsform og vurderingskriterier, nedsættelse af en bedømmelseskomité samt ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel.
- Regionsrådet godkendte den 13. december 2011 et revideret idéoplæg. Det nye idéoplæg indeholdt rammerne for realisering af en nybygget retspsykiatrisk afdeling med 126 sengepladser på den østlige del af Psykiatrisk Center Sct. Hans.
- Regionsrådet godkendte den 25. maj 2010 idéoplæg for realisering af en nybygget psykiatrisk afdeling med 80 sengepladser og for ombygning af Platan- og Kastanjehus på Psykiatrisk Center Sct. Hans, samt at godkende ansøgning til regeringens ekspertpanel.

Nyt Hospital Nordsjælland

Kort om projektet

Nyt Hospital Nordsjælland adskiller sig fra Region Hovedstadens øvrige kvalitetsfundsbyggerier ved at være et barmarksprojekt. Der skal således bygges et helt nyt hospital, som opføres ved Overdrevsvejen i Hillerød.

Nyt Hospital Nordsjælland bliver akuthospital for planlægningsområde Nord og dermed for ca. 312.000 borgere. Hospitalet skal indeholde en akutmodtagelse, kirurgi, ortopædkirurgi, intern medicin, neurologi, onkologi og palliativ behandling af både akutte og elektive patienter. Byggeriet har en arealramme på ca. 115.800 m² og opføres – i henhold til det endelige tilsagn om kvalitetsfondsmidler - uden produktionskøkken. På det nye hospital vil der være 570 senge, 106 ambulatorierum og 24 operationsstuer.

Projektet har et samlet budget på 3,88 mia. kr. Hertil kommer 72 mio. kr. i forventet låneoptag fra energilånepuljen til opfyldelse af krav i bygningsklasse 2020.

Byggeriet forventes igangsat medio 2018 med aflevering fra entreprenøren medio 2021. Herefter vil der være en test- og indflytningsfase, inden hospitalet kan ibrugtages forventeligt i primo 2022. Der er konstateret en forsinkelse på ca. 8 måneder, der dels skyldes en forventning om en længere udbudsproces end først planlagt på grund af den nye udbudslov, der trådte i kraft 1. januar 2016. Derudover skyldes forsinkelsen dels arbejdet med konsolideringen af dispositionsforslaget. Forsinkelsen forventes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Bygherrerådgiver: Cowi A/S.

Totalrådgiver: Rådgiverteam bestående af Herzog og De Meuron, Basel Ltd. Og Vilhelm Lauritzen Arkitekter A/S med Rambøll UK, MOE ingeniører, Rambøll Management Consulting, Aecom og Veigand Maagøe som underrådgivere.

Status og nyere politiske beslutninger

Projektorganisationen har modtaget udkast til projektforslag fra totalrådgiveren ultimo 2016, og har i den følgende periode gransket materialet. Omfanget af bemærkninger og behov for uddybning af materialet har resulteret i et behov for at forlænge granskningsperioden. Endeligt projektforslag forventes derfor forelagt til godkendelse i regionsrådet i juni 2017.

Regionsrådet besluttede på møde den 7. marts 2017, at fremsende henvendelse til fungerende sundhedsminister Karen Ellemann med forespørgsel om tilsagn til at udvide investeringsrammen for projektet, og ved egen regional finansiering at etablere et produktionskøkken samt øge antallet af senge og ambulatorierum. Ministeriet for Sundhed og Ældre gav den 22. marts 2017 afslag på henvendelsen. På baggrund af medlemsforslag stillet af Dansk Folkeparti, besluttede forretningsudvalget den 9. maj 2017, at fremsende henvendelse til Sundheds- og Ældreministeriet om mulighed for at etablere produktionskøkkenet som et OPP projekt (Offentligt-Privat Partnerskab). Regionen har endnu ikke modtaget svar på denne henvendelse.

Der er indgået købsaftaler med alle de seks private lodsejere på programområdet, hvilket betyder, at der ikke bliver behov for ekspropriationer og/eller sager ved de takserende myndigheder/domstolene. Der foreligger også underskrevne købsaftaler med Hillerød Kommune i relation til programområdet. Alt i alt medfører dette, at Nyt Hospital Nordsjælland pr. 1. juli ejer hele området, som hospitalet skal bygges på. Efter arealerhvervelsen kan de sidste arkæologiske udgravninger på byggegrunden afsluttes, idet de arealer, der endnu ikke er undersøgt, er beboede områder.

Projektorganisationen bag Nyt Hospital Nordsjælland varetager i samarbejde med regionen aktiviteterne på byggeområdet. Pt. arbejdes der på udbud af vej og sti ind til hospitalsområdet samt vandhåndtering. Ligeledes er projektorganisationen i dialog med Byudviklingsselskabet Hillerød Syd/Favrholm og Adept, som ejer en stor del af området mellem det kommende nye hospital og den kommende station. Der afholdes desuden løbende styregruppemøder mellem projektorganisationen, regionen og Hillerød Kommune.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 14. juni 2016 dispositionsforslag og igangsættelse af arbejdet med projektforslag.
- Regionsrådet godkendte den 16. juni 2015 byggeprogram og igangsættelse af arbejdet med dispositionsforslag.
- Regionsrådet godkendte den 8. april 2014 indgåelse af kontrakt med det vindende konsortium, som er et totalrådgiverteam bestående af Herzog og De Meuron, Basel Ltd. Og Vilhelm Lauritzen Arkitekter A/S med Rambøll UK, MOE ingeniører, Rambøll Management Consulting, Aecom og Viegand Maagøe som underrådgiver.
- Regionsrådet godkendte den 5. februar 2013 ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel og konkurrenceprogrammet for projektkonkurrencen.
- Regionsrådet besluttede på mødet den 25. september 2012, at der gennemføres en projektkonkurrence for Nyt Hospital Nordsjælland med efterfølgende udbud med forhandling.
- Regionsrådet besluttede på mødet den 25. september 2012, at Nyt Hospital Nordsjælland placeres ved Overdrevsvejen i Hillerød. Beslutningen blev truffet på baggrund af redegørelsen for den gennemførte høring om placering og miljøvurdering.
- Regionsrådet besluttede på mødet den 1. februar 2011, at regionsrådet i samarbejde med Hillerød Kommune søger at realisere Hillerød Kommunes ønske om at placere Nyt Hospital Nordsjælland ved Overdrevsvejen

Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg

Kort om projektet

Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg omfatter flere delprojekter: Opførelse af et nyt somatisk akuthospital, en fælles laboratorie- og logistikbygning som nybyggeri, et nyt parkeringshus og overfladeparkering, etablering af to parkeringskældre, en ny psykiatribygning samt renovering af dele af de eksisterende bygninger til såvel somatik som psykiatri. Projektets samlede budget er på ca. 4 mia. kr. Hertil kommer et forventet låneoptag på 53,3 mio. kr. (2009 p/1) fra energilånepuljen til at opfylde bygningsklasse 2020 på somatikprojekterne.

Nyt Hospital Bispebjerg omfatter opførelse af et Akuthus på 75.500 m² samt renovering af ca. 32.000 m². Hospitalet skal varetage akutmodtagelse og elektive funktioner for hele planlægningsområde Byen inden for kirurgi og ortopædkirurgi samt funktioner inden for det medicinske område. I Akuthuset vil der være 593 senge. Dertil kommer 42 senge i de eksisterende bygninger, dvs. i alt 635 somatiske senge.

Regionsrådet godkendte den 13. december 2016 dispositionsforslaget for Akuthuset. Ved mødet blev der samtidigt godkendt en omfordeling af midler fra renovering til nybyggeri i Akuthuset. I stedet for at renovere de fredede pavilloner udvides ambulatoriekapaciteten med fire afsnit i Akuthuset. Sengekapaciteten bevares uændret.

Byggeriet af Akuthuset opstartes sommeren 2019 og forventes endeligt ibrugtaget ved årsskiftet 2024/2025. Der arbejdes løbende på at optimere tidsplanen.

Der etableres en fælles laboratorie- og logistikbygning i nybyggeri på 9.757 m², som skal betjene både somatiske som psykiatriske funktioner. Herudover gennemføres der en række mindre fælles projekter på matriklen, f.eks. opgradering af fælles forsyningsstruktur og fælles byggepladsledelse.

Der etableres 975 nye parkeringspladser, dels i nyt parkeringshus og dels ved overfladeparkering på matriklen samt i kældre ved forpladsen til akuthuset og ved psykiatriens nybyggeri.

Det psykiatriske projekt omfatter en udbygning og modernisering af rammerne for psykiatrien, idet Psykiatrisk Center København samles på Bispebjergmatriklen, hvor også Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center Bispebjerg er placeret. Psykiatriprojektet omfatter opførelse af nybyggeri på ca. 22.500 m² og renovering af ca. 25.200 m² i eksisterende bygninger. I dette projekt etableres 200 sengestuer. Byggeriet forventes igangsat medio 2019, og ibrugtages i etaper i perioden medio 2021 – primo 2023. Ibrugtagnings af renoverede bygninger sker primo 2025. Tidsplanen forventes overholdt.

Ny Psykiatri Bispebjerg har som udgangspunkt et budget på 1,03 mia. kr., som finansieres via regionens investeringsbudget. I forbindelse med regionsrådets godkendelse af investeringsbevilling til forsyningsinfrastrukturen på Bispebjergmatriklen på mødet den 17. juni 2014, blev den samlede ramme for Ny Psykiatri Bispebjerg forhøjet med 8,1 mio. kr. (2014 p/l). I forbindelse med salg af byggeret til detailhandel i parkeringshuset, blev 10 mio. kr. (2017 p/l) af indtægterne fra salget overført til en parkeringspulje, således at der kan etableres 40 erstatningsparkeringspladser på Bispebjerg matriklen. Herefter udgør budgettet for Ny Psykiatri Bispebjerg ca. 1,046 mia. kr.

Bygherrerådgiver for Akuthuset: Drees & Sommer Nordic.

Totalrådgiver for Akuthuset: KHR Arkitekter A/S, WHR Architects Europe og Arup Denmark.

Bygherrerådgiver for nybyggeri og ombygning af psykiatrien: Moe & Brødsgaard A/S med Brunsgaard+Laursen ApS og Mtre ApS som underrådgivere.

Totalrådgiver for nybyggeri og ombygning af psykiatrien: Friis & Moltke A/S og PLH Arkitekter A/S med underrådgiverne Søren Jensen A/S, SINTEF A/S og Møller og Grønborg A/S.

Status og nyere politiske beslutninger

Projektet Nyt Hospital Bispebjerg er pt. i projektforslagsfasen og projektforslaget forventes forelagt for regionsrådet i efteråret 2017. Som en del af arbejdet i denne fase, pågår planlægning af Nordblokken, herunder muligheden for at bygge Nordblokken som ”fasttrack” og derved reducere det samlede projekts udstrækning med op til 2 år.

Bispebjerg Hospital har modtaget klager over resultatet af evalueringsprocessen fra de to øvrige teams i projektkonkurrencen for Akuthuset. Klagesagen afventer fortsat Klagenævnets kendelse i sagen.

Opførelsen af logistik- og laboratoriebygningen, som udføres under et Site Cover (overdække), pågår. Bygningen forventes ibrugtaget i sommeren 2018. Der er en samlet forskydelse på projektet på ca. to år i forhold til den oprindelige tidsplan fra tilsagnstidspunktet i 2013. Der er siden 2013, ad flere omgange, blevet foretaget konkretiseringer af de samlede byggeplaner på matriklen, hvorfor opstarten af logistik- og laboratoriebygningen er blevet udskudt. Det gennemførte genudbud var ligeledes medvirkende til forsinkelsen. Forskydelsen har ikke betydning for driften af det øvrige hospital.

Opførelsen af P-huset er afsluttet, og P-huset blev ibrugtaget i november 2015. En del af arealet i P-husets stueetage har været udbudt som byggeret til etablering af dagligvarebutik. Projekteringsarbejdet pågår og Dansk Supermarkeds opførelse af en Nettobutik forventes gennemført i 2018.

Projektet Ny Psykiatri Bispebjerg er pt. i gang med at udarbejde projektforslag for nybyggeriet, som forelægges for regionsrådet i efteråret 2017.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 13. december 2016 dispositionsforslaget, inkl. Byggeprogram for Akuthuset.
- Regionsrådet godkendte den 13. december 2016 dispositionsforslag for Ny Psykiatri Bispebjerg.
- Sag om udbud af byggeret i P-hus til dagligvarebutik er forelagt for regionsrådet den 8. marts 2016.
- Valg af endelig vinder af Ny Psykiatri Bispebjerg projektkonkurrencen blev forelagt for regionsrådet den 2. februar 2016.
- Investeringsbevilling til køle- og nødstrømsanlæg på den samlede Bispebjergmatrikel blev forelagt for regionsrådet den 15. december 2015.
- Valg af endelig vinder for Akuthuset blev forelagt for regionsrådet den 15. september 2015.
- Tre ligeværdige vindere af projektkonkurrencens 1. fase vedr. Ny Psykiatri Bispebjerg blev forelagt for regionsrådet den 16. december 2014.
- Tre ligeværdige vindere af projektkonkurrencens 1. fase vedr. Akuthuset blev forelagt for regionsrådet den 16. december 2014.
- Projektforslaget for Laboratorie- og Logistikbygningen blev godkendt af regionsrådet den 12. august 2014.
- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har i februar 2014 givet endeligt tilsagn om medfinansiering fra Kvalitetsfonden til Nyt Hospital Bispebjerg.
- Konkurrencematerialet for det somatiske nybyggeri (Akuthus) blev godkendt på regionsrådsmøde den 8. april 2014 og herefter udsendt til de prækvalificerede rådgiverteams. På mødet i regionsrådet blev nedsat en bedømmelseskomité for konkurrencen.
- Regionsrådet godkendte den 8. april 2014 dispositionsforslag for laboratorie- og logistikbygningen.
- Regionsrådet godkendte den 29. oktober 2013 bedømmelseskriterier for projektkonkurrencerne for hhv. Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg.
- Regionsrådet godkendte den 11. december 2012 endelig ansøgning til regeringens ekspertpanel.

Nyt Hospital Hvidovre

Kort om projektet

Kvalitetsfondsprojektet på Hvidovre Hospital er opdelt i tre delprojekter: Nybyggeri (ca. 32.000 m², ca. 940 mio.kr.), ombygninger i ambulatorieetagen (sammenlægning og ombygning af afdelinger, ca. 285 mio. kr.) og ombygning af sengestuer (herunder nye patientmodtagelser og delvis modernisering, ca. 245 mio. kr.).

Nybyggeriet vedrører etablering af en ny akutmodtagelse, børneafdeling (sengeafsnit og ambulatorium), neonatal afdeling, kardiologisk afdeling (sengeafsnit og ambulatorium), obstetrisk afdeling samt øvrige funktioner, herunder kontorer, indgangs- og forbindelsespartier og en parkeringskælder. Nybyggeriet omfatter etablering af 252 senge, hvoraf 21 senge betegnes som undersøgelsesrum, men kan benyttes som énsengsstuer.

Ombygningen understøtter en samling af specialer og funktioner gennem renovering og udvidelse af ambulatorier. Patientmodtagelser i de nye samlede funktioner er en vigtig del af projektet. Ombygning af sengestuer og sengeafsnit vil skabe bedre patientkomfort og bedre hygiejne ved ombygning af firesengsstuer til én- og tosenngsstuer. Sengestuerne vil blive brugt som tosenngsstuer frem til nybyggeriet står færdigt. Herefter vil de blive benyttet som énsengsstuer.

Projektet har et samlet budget på 1,45 mia. kr. (2009 p/1). Dertil kommer en udvidelse i investeringsbudgettet på 20 mio. kr., svarende til projektets andel af energilånepuljen.

Bygherrerådgiver: COWI A/S.

Totalrådgiver for nybyggeriet: aarhus arkitekterne og Schmidt Hammer Lassen architects med Royal Haskoning DHV (NL), Kragh & Berglund Landskabsarkitektur og Urban Design og Søren Jensen Rådgivende Ingeniørfirma A/S som underrådgivere.

Totalrådgiver for ombygningerne: CFM og MOE.

Status og nyere politiske beslutninger

Der er modtaget byggetilladelse fra Hvidovre Kommune, samt afholdt 1. spadestik for nybyggeriet den 21. februar 2017. Udbudsprocessen for nybyggeriet er i gang, og licitationsresultatet forventes fremlagt for den politiske følgegruppe i september 2017.

Råhusentreprisen har været udbudt i udbud med forhandling. Ved forhandlingerne er der givet gennemgående bemærkninger som indikerer, at den udbudte tidsplan er så stram, at der er alvorlige risici forbundet med tidsplanen i forhold til både tid, økonomi og eventuelt kvalitet. Nyt Hospital Hvidovre har på dette grundlag besluttet, at forlænge tidsfristen for råhusentreprisen med fire måneder, samt at forlænge comissioningprocessen med én må-

ned. Dette vil medføre en forskydning af de øvrige entreprisers færdiggørelse.

Nybyggeriet forventes derfor udført fra primo 2017 til udgangen af 2020, med forventet aflevering fra entreprenør medio 2020 og ibrugtagning for patienter ultimo 2020.

Ombygningen af det eksisterende hospitals ambulatorieetage (rokadeplanen), er af hensyn til den daglige drift opdelt i flere etaper og udføres løbende fra 2013 til 2021, idet den sidste etape først kan udføres efter udflytningen til nybyggeriet. Ombygning af sengestuer (sengebygningerne) gennemføres i forskellig takt fra 2015 og frem til ultimo 2021, efter afslutningen af nybyggeriet.

Ombygningsarbejder pågår pt. i både ambulatorieetagen og i sengeafsnit.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 17. maj 2016 projektforslag for nybyggeriet på Nyt Hospital Hvidovre.
- Regionsrådet godkendte den 16. juni 2015 dispositionsforslaget for nybyggeriet på Nyt Hospital Hvidovre.
- Regionsrådet godkendte den 3. februar 2015 igangsættelse af ombygningen af sengestuer (nuværende fire-sengsstuer ombygges til en og to-sengs patientværelser)
- Regionsrådet godkendte den 29. oktober 2013 kontraktindgåelsen om nybyggeriet.
- Regionsrådet godkendte den 25. september 2012 ansøgning om endeligt tilsagn til regeringens ekspertpanel, konkurrenceprogrammet og nedsættelse af en bedømmelseskomité.
- Regionsrådet godkendte den 2. februar 2010 idé- og programoplæg for udbygning af Nyt Hospital Hvidovre.

Nyt Hospital Glostrup

Kort om projektet

Projektet på Glostrup Hospital er finansieret af regionens investeringsbudget. Det er på grund af projektets størrelse og kompleksitet besluttet, at projektet organisatorisk håndteres efter de samme retningslinjer som kvalitetsfundsbyggerierne.

Projektet omfatter etablering af et nyt neurorehabiliteringshus med 125 senge på Glostrup Hospital. Bygningen skal understøtte en samling af regionens specialiserede neurorehabilitering. Foruden neurorehabiliteringshuset omfat-

ter projektet også et parkeringshus med fokus på bæredygtighed og plads til 483 parkeringspladser.

Projektets samlede bygningsanlæg udgør 25.000 m² og har et samlet budget med parkeringshuset på ca. 796 mio. kr.

Projektet har siden regionsrådsgodkendelsen af projektforslaget i august 2016, arbejdet med hovedprojektering og myndighedsgodkendelse. Projektforslaget viste, at projektet er under økonomisk pres, og der har været arbejdet på at finde muligheder for tilpasninger og gode funktionelle løsninger. Den principielle tvist der var opstået med totalrådgiver, og som er beskrevet i mødesag med forelæggelse af projektforslag på regionsrådsmødet den 16. august 2016, er afklaret ved forlig.

Bygherrerådgiver: Rambøll, Friis & Moltke og Brunsgaard+Laursen

Totalrådgiver: AART Architects og Nordic – office of Architecture med underrådgiverne ALECTIA, Marianne Levinsen Landskab, Harde Larsen Rådgivende Ingeniører, Buro Happold ApS og Hospitalitet A/S

Status og nyere politiske beslutninger

For at sikre overholdelse af budgettet ved den forestående licitation, som forventes afholdt i efteråret 2017, bliver der arbejdet med change request listens indhold. Her er der særligt fokus på anvendelse af midler til bygningsintegreret kunst. Der arbejdes desuden med indhentning af alternative priser på råhus ved et eventuelt ugunstigt licitationsresultat.

Byggeriet igangsættes februar 2018 med aflevering fra entreprenøren august 2020 og ibrugtagning ultimo 2020, svarende til en forsinkelse på ca. 9-10 måneder.

Forsinkelsen skyldes, at der i samarbejde med klinikken er blevet arbejdet indgående med at komprimere bygningen. Derudover er ændringer i EU's udbudslovgivning og usikkerhed i forhold til markedssituationen i entreprenørbranchen, blevet indarbejdet i tidsplanen.

Uddrag af tidligere politiske beslutninger

- Regionsrådet godkendte den 16. august 2016 projektforslaget for Nyt Hospital Glostrup.
- Regionsrådet godkendte den 8. marts 2016 at forhøje leasingrammen for de to OPP-projekter.
- Regionsrådet godkendte den 16. december 2014 kombineret byggeprogram/dispositionsforslag.
- Regionsrådet blev på mødet i december i 2013 orienteret om den endelige vinder af projektkonkurrencen og godkendte, at der efterfølgende kunne indgås kontrakt med vinderen om totalrådgivning.

- Sundhedsstyrelsens nye forløbsprogram for rehabilitering af patienter med hjerneskade medfører, at den specialiserede neurorehabilitering samles på Glostrup Hospital. Regionsrådet har på mødet den 18. juni 2013 godkendt, at kapaciteten derfor udvides med 22 senge, at budgettet for det samlede projekt udvides med 128 mio. kr., og at den eksisterende investeringsbevilling til udførelse af parkeringshus, kølecentral og nødstrømsanlæg forhøjes med 7,2 mio. kr.
- Regionsrådet godkendte den 11. december 2012 konkurrenceprogrammet samt styringsmanualen for projektet, herunder en række principielle ændringer i paradigmet for styringsmanualen, der danner grundlag for alle kvalitetsfondsbyggerier.
- Regionsrådet godkendte den 21. august 2012 tildelingskriterier og investeringsbevillinger til udførelse af P-huset og de tekniske anlæg samt til bygherrerådgivning og gennemførelse af projektkonkurrencen for neurorehabiliteringshuset.

Arbejdet i de politiske følgegrupper

For hvert af de store hospitalsbyggerier er der nedsat en politisk følgegruppe. Følgegruppen følger realiseringen af de nye byggerier og orienteres om projektets fremdrift, lige som følgegruppen deltager i idéudvekslingen omkring projektet og drøfter projektets faseskift mv., herunder forud for forelæggelser for forretningsudvalg og regionsråd. Herudover forelægges andre væsentlige spørgsmål den politiske følgegruppe, forud for forelæggelse i forretningsudvalg og regionsråd. Følgegruppen overvåger, at beslutninger truffet i regionsrådet og retningslinjer for projektet følges.

Oversigten nedenfor viser mødeaktiviteten i de politiske følgegrupper i første halvår 2017 samt hvilke emner, der har været/vil blive behandlet i de politiske følgegrupper:

Projekt	Møder i 1. halvår 2017	Emner
Det Nye Rigshospital, inkl. sterilcentral	Den 29. juni	Generel orientering om projektet med fokus på indkøb af apparatur og samarbejde med entreprenører.
Regional Sterilcentral Rigshospitalet	Den 9 marts	Status for byggeriet
Nyt Hospital for børn, unge og fødende	Den 6. januar	Orientering om udfald af konkurrencen.
Nyt Hospital Herlev, inkl. Sterilcentral og Steno Diabetes Center Copenhagen	Ingen afholdt – af hensyn til faseskifte afholdes møderne i 2. halvår af 2017	

Regional Sterilcentral Herlev	Den 9. marts	Status for byggeriet
Ny Rets Psykiatri Sct. Hans	Ingen afholdt – af hensyn til licitation afholdes møderne i 2. halvår 2017	
Nyt Hospital Nord-sjælland	Den 2. juni	Forelæggelse af projektforslag
Nyt Hospital og Ny Psykiatri Bispebjerg	Den 13. juni	Forelæggelse af ”fasttrack” i Nordblokken, Akuthuset samt status for Ny Psykiatri Bispebjerg
Nyt Hospital Hvidovre	Ingen afholdt – af hensyn til faseskifte afholdes møderne i 2. halvår af 2017	
Nyt Hospital Glostrup	Den 17. marts	Status for arbejdet med hovedprojektet samt præsentation af forskningsresultater ift. døgnrytmelys

Sociale klausuler

Når der tales om sociale klausuler kan det dels dreje sig om anvendelse af klausuler vedrørende løn- og arbejdsvilkår (arbejdsklausuler), dels om klausuler, som har til formål at sikre flere praktikanter tilknyttet opgaver for regionen (praktikpladsordningen) og endelig klausuler med henvisning til overholdelse af internationale konventioner om for eksempel menneskerettigheder og miljø.

Arbejdsklausuler

Siden regionens dannelse har der i regionens bygge- og anlægskontrakter været indeholdt bestemmelser om, at entreprenører skal sikre egne medarbejdere og underentreprenører (kædeansvar) løn – og ansættelsesvilkår i henhold til bestemmelsen i ILO-konvention nr. 94. Regionsrådet har et par gange forholdt sig til spørgsmålet om arbejdsklausuler i regionens bygge- og anlægskontrakter herunder kædeansvar, sanktionsbestemmelser og opfølgning, senest i juni 2014, hvor det nuværende regionsråd vedtog konkrete tilpasninger af klausulens udformning primært med fokus på sanktionsbestemmelserne.

For så vidt angår kædeansvar, er dette vilkår siden 2011 indarbejdet i alle standardkoncepter for kontrakter vedrørende byggesager i Region Hovedstaden. Kædeansvarsbegrebet svarer i Region Hovedstadens entreprisekontrakter til den gængse opfattelse i byggebranchen, hvor bygherrens direkte kontraktpart (entreprenør) er ansvarlig for underentreprenørens overholdelse af arbejdsklausuler som formuleret i ILO konvention nr. 94. Det er således ikke bygherren selv (for eksempel det enkelte hospital), der er ansvarlig for underentreprenørers overholdelse af de sociale klausuler, men den entreprenør, som bygherren har indgået kontrakt med. Tilsvarende gælder praktikantkravet, som stilles til kontraktparten. Det er så dennes ret og pligt at sikre antallet af praktikanter leveret, uanset om kontraktparten udfører opgaven selv eller om opgaven løses via underentreprise.

Region Hovedstaden udfører ikke systematisk kontrol af leverandører, men hvis administrationen bliver bekendt med en konkret mistanke om, at en leverandør eller underleverandør ikke lever op til kontraktvilkårene, vil der blive taget kontakt til den pågældende leverandør. Den videre håndtering vil afhænge af leverandørens svar, dokumentation og den konkrete problemstilling. Konkret vil det være kontraktholderen, eksempelvis Nyt Hospital Herlev eller Center for Ejendomme, der kontakter leverandøren og håndterer den konkrete mistanke.

Manglende opfyldelse af kontraktvilkår anses som et kontraktbrud, som regionen kan håndhæve efter almindelige aftaleretlige principper, hvor en misligholdelse, såfremt den konkret må anses for at være væsentlig, i sidste ende vil kunne medføre ophævelse af kontraktforholdet.

Praktikpladsordningen

I februar 2011 besluttede regionsrådet at påtage sig et ansvar for at understøtte de nationale intentioner om at skabe flere praktikpladser, og at dette blandt

andet skal ske gennem krav om praktikpladser i forbindelse med udbud af bygge- og anlægsopgaver, der opfylder visse betingelser. I lighed med Københavns og Århus Kommuner samt Region Syddanmark iværksættes tiltaget, når følgende forhold ved udbuddet er opfyldt:

- Opgaven skal have en varighed, som er på mindst 6 måneder.
- Lønudgiften skønnes at være på mindst 4 mio. kr. og/eller den samlede opgave overstiger 10 mio. kr..
- Opgaven har et fagligt indhold, som giver mulighed for at beskæftige praktikanter.

Vurderinger af ovenstående forhold sammenholdes med en konkret vurdering i hvert enkelt udbud, herunder markedsmæssige forhold, opgavens kompleksitet, eventuelt mangel på praktikanter etc. Kravet om praktikpladser har således siden 2011 været indarbejdet i regionens kontrakter på bygge- og anlægsområdet og efterfølgende også i forhold til relevante tjenesteydelseskontrakter, som udbydes via regionens indkøbsfunktion.

I februar 2017 afholdte Region Hovedstaden en konference med deltagelse af 80 fra byggeriets parter og erhvervsskoler i Greater Copenhagen. På konferencen blev en ny publikation lanceret med anbefalinger målrettet bygherrer og hovedkonklusioner fra den bagvedliggende analyse af best practice-erfaringer med forvaltning af uddannelsesklausuler.

I forlængelse af analysen og best practice anbefalingerne, ønsker Region Hovedstaden at kvalificere samt fremme en mere effektiv, ensartet og bæredygtig forvaltning af uddannelsesklausulerne på regionens kvalitetsfundsprojekter. Kvalificeringen udmøntes for midler afsat i budget2017 som et toårigt projekt. Projektet kaldes FAUK og står for Forvaltning af regionens uddannelsesklausuler.

FAUK-projektet er ejet af Center for Regional Udvikling og ledes af en medarbejder fra Center for Regional Udvikling såvel som fra konsulentvirksomheden Kuben Management.

Antallet af praktikpladser på de større hospitalsbyggerier er ultimo april 2017 opgjort til 90,71 årsværk. Opgørelsen er et øjebliksbillede, hvilket betyder, at det faktiske antal af praktikanter på den enkelte byggeplads varierer afhængigt af, hvilke entreprenører og arbejder, der er i gang. Projektorganisationernes tilbagemelding er, at entreprenørerne generelt er samarbejdsvillige omkring opfølgningen af praktikantklausulen og at entreprenørerne overordnet set opfylder kravene. I få tilfælde har entreprenører haft svært ved at opfylde kravet, og i sådanne tilfælde er et samarbejde mellem entreprenøren, projektorganisationen, regionens praktikpladsenhed og erhvervsskolerne blevet iværksat, med henblik på at løse udfordringen og skaffe praktikanter til projektet.